



Universiteit
Leiden
The Netherlands

Goederenverwerving van het Duitse huis te Utrecht, 1218-1536

Duijl, J.J. van

Citation

Duijl, J. J. van. (2022, October 27). *Goederenverwerving van het Duitse huis te Utrecht, 1218-1536. Middeleeuwse studies en bronnen*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3484321>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3484321>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Stellingen
behorende bij het proefschrift van J.J. van Duijl:
Goederenverwerving van het Duitse Huis te Utrecht 1218-1536

I

Kruistocht, politiek en devotie zijn de drie factoren die de dynamiek van de bezitsontwikkeling van het Duitse Huis te Utrecht grotendeels hebben bepaald.

II

Voor de goederenverwerving van het Duitse Huis te Utrecht waren de kruistochten naar het Heilige Land in de dertiende eeuw van veel groter belang dan de Pruisenreizen.

III

De patronageband tussen de graven van Holland en het Duitse Huis te Utrecht droeg in 1231-1299 sterk bij aan de machtsexpansie van de graaf en de bezitsexpansie van het Duitse Huis.

IV

Voor de kennis van de ontwikkeling van de Duitse Orde is nader onderzoek wenselijk naar de verstandhouding tussen de orde en rooms-koning Willem van Holland en de daaruit voortkomende carrières van Utrechtse broeders in het Middellandse Zeegebied in de tweede helft van de dertiende eeuw.

V

De Moderne Devotie werd voorafgegaan door een als monastiek observantisme te duiden beweging van religieuze hervormingen binnen bestaande geestelijke instellingen, waarvan de idealen vanaf de jaren 1360 een voor de Nederlanden zeer vroege verspreiding kenden binnen de balije Utrecht van de Duitse Orde.

VI

Het vervangen van woorden uit middeleeuwse bronnen met een heterogene of veranderlijke betekenis door neologismen schept een kunstmatige afstand tussen hedendaagse en middeleeuwse terminologie en leidt meestal niet tot een beter begrip van deze woorden.

VII

De maatschappelijke positie van de Utrechtse ridders die in dertiende-eeuwse bronnen doorgaans worden aangeduid met de term *ministeriales* ofwel onvrije dienstlieden, was in de praktijk vooral vergelijkbaar met die van de Hollandse vrije ridders die tegelijkertijd *milites* werden genoemd.

VIII

De Nederlanden waren sterker betrokken bij de middeleeuwse kruistochten dan in de historiografie wordt verondersteld.

IX

Verzanding was vaker niet dan wel de hoofdoorzaak voor het verval van Noord-Europese havenplaatsen in de late middeleeuwen en vroegmoderne tijd.

X

De tweede geldstroom is gebaat bij een solide eerste geldstroom ten behoeve van vrij wetenschappelijk onderzoek.

XI

Wandelend kom je ergens sneller op.

Stellingen
behorende bij het proefschrift van J.J. van Duijl:
Goederenverwerving van het Duitse Huis te Utrecht 1218-1536

I

Kruistocht, politiek en devotie zijn de drie factoren die de dynamiek van de bezitsontwikkeling van het Duitse Huis te Utrecht grotendeels hebben bepaald.

II

Voor de goederenverwerving van het Duitse Huis te Utrecht waren de kruistochten naar het Heilige Land in de dertiende eeuw van veel groter belang dan de Pruisenreizen.

III

De patronageband tussen de graven van Holland en het Duitse Huis te Utrecht droeg in 1231-1299 sterk bij aan de machtsexpansie van de graaf en de bezitsexpansie van het Duitse Huis.

IV

Voor de kennis van de ontwikkeling van de Duitse Orde is nader onderzoek wenselijk naar de verstandhouding tussen de orde en Rooms-koning Willem van Holland en de daaruit voortkomende carrières van Utrechtse broeders in het Middellandse Zeegebied in de tweede helft van de dertiende eeuw.

V

De Moderne Devotie werd voorafgegaan door een als monastiek observantisme te duiden beweging van religieuze hervormingen binnen bestaande geestelijke instellingen, waarvan de idealen vanaf de jaren 1360 een voor de Nederlanden zeer vroege verspreiding kenden binnen de balije Utrecht van de Duitse Orde.

VI

Het vervangen van woorden uit middeleeuwse bronnen met een heterogene of veranderlijke betekenis door neologismen schept een kunstmatige afstand tussen hedendaagse en middeleeuwse terminologie en leidt meestal niet tot een beter begrip van deze woorden.

VII

De maatschappelijke positie van de Utrechtse ridders die in dertiende-eeuwse bronnen doorgaans worden aangeduid met de term *ministeriales* ofwel onvrije dienstlieden, was in de praktijk vooral vergelijkbaar met die van de Hollandse vrije ridders die tegelijkertijd *milites* werden genoemd.

VIII

De Nederlanden waren sterker betrokken bij de middeleeuwse kruistochten dan in de historiografie wordt verondersteld.

IX

Verzanding was vaker niet dan wel de hoofdoorzaak voor het verval van Noord-Europese havenplaatsen in de late middeleeuwen en vroegmoderne tijd.

X

De tweede geldstroom is gebaat bij een solide eerste geldstroom ten behoeve van vrij wetenschappelijk onderzoek.

XI

Wandelend kom je ergens sneller op.